

Inbreng Statenvoorstel Stikstof

Statenvoorstel Financiering consequenties Stikstof

GROENLINKS

Er wordt voorgesteld om het werkbudget van de Bestuurlijke Taskforce Stikstof op € 300.000 te bepalen. Hoe is dit bedrag tot stand gekomen? **Technische vraag**

GroenLinks heeft al eerder benadrukt dat wij voor de gebiedsgerichte aanpak financiering van het Rijk verwachten. Het kan immers niet zo zijn dat het Rijk een juridisch onhoudbaar systeem (PAS) heeft ingevoerd en dat de oplossing vervolgens (deels) door de provincies gefinancierd moet worden in de gebiedsgerichte aanpak. Hoe verlopen de gesprekken hierover met het Rijk en wanneer verwacht GS meer duidelijkheid te kunnen geven hierover? **Politieke vraag**

SP

Voor 2020 is in de begroting nog geen geld opgenomen voor de extra inzet op de Provinciale aanpak van de stikstofproblematiek. In 2019 is de extra inzet bij de helpdesk en vergunningverlening nog uit de bestaande formatie opgepakt, maar dat blijkt ontoereikend. Sinds januari is er op deze afdelingen al extra inzet (3 fte), maar nu is de werving opgestart voor nogmaals 5 fte erbij (helpdesk, vergunningen, beleidsadviesing, grondzaken). Deze uitbreiding van formatie is naar verwachting voor meerdere jaren nodig. Voor 2020 komt het neer op €750.000.

Verder is in IPO-verband Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof opgezet om de ambtelijke en bestuurlijke commissie Stikstof (ACS en BCS) te ondersteunen en interbestuurlijk de gesprekken over de aanpak voor te bereiden. Dat loopt ook niet op water en de Provincie Utrecht neemt een aandeel van 9,2% in de kosten (€390.000).

Tenslotte wordt voorgesteld (€300.000) werkbudget vrij te maken voor de Taskforce Stikstof. Dit is voor incidentele activiteiten (snel uitzetten opdrachten, overbruggingsfinanciering).

Voorgestelde dekking is de bestemmingsreserve weerstandsvermogen. Lijkt logisch, want het sneuvelen van de PAS was als risico opgenomen in het weerstandsvermogen.

NB: dit alles wordt nu als apart Statenvoorstel gepresenteerd, omdat wachten tot de zomernota (verschoven naar het najaar) niet kan. GS noemt het 'noodzakelijke kosten'. Dit was al eerder aangekondigd. Bij de zomernota zal dekking worden voorgesteld voor de jaren hierna, want de inzet zal meerjarig nodig zijn.

Op zich niet veel aan te merken op dit Statenvoorstel. Wel de vraag of die extra fte externe inhuur betreft, of dat de mensen in dienst komen bij de Provincie en voor hoe lang ze worden aangesteld.

Technische vraag

PvdA: De PvdA heeft de volgende vragen:

Er wordt 1,44 miljoen gevraagd. Waarvan ca 750.000 voor personeel. De PvdA vindt het verstandig dat er wat extra krachten worden ingehuurd. Zijn dit vaste krachten of is dit inhuur? Het tijdelijk staat immers tussen haakjes. **Technische vraag**

De PvdA vindt het belangrijk dat er kennisopbouw en borging van die kennis is in de organisatie zelf mbt het stikstofdossier. Dit kan het beste met vaste krachten in dienst van de Provincie. Hoe wordt

continuïteit en kennis geborgd indien er sprake is van inhuur of tijdelijke contracten? **Technische vraag**

390.000 is voor een bijdrage voor IPO, is deze bijdrage eenmalig? **Technische vraag**

Ten slotte 300.000 voor een Bestuurlijke Taskforce Stikstof. Dit is een werkbudget in te zetten voor incidentele activiteiten of overbruggingsactiviteiten. Hoe bent u tot dit bedrag gekomen? Kunt u voorbeelden geven waar u dit budget voor denkt nodig te hebben? Wederom is dit tijdelijk of van langere duur? **Technische vragen**

D66 – Marianne de Widt

- Het gaat om een aanzienlijk bedrag extra voor 2020, maar het gaat natuurlijk ook om een diepgaand probleem met forse consequenties voor de ontwikkeling van de provincie. We begrijpen de urgentie en we begrijpen dat in dit stadium nog niet te overzien hoe zich dit verder (financieel) zal ontwikkelen, omdat immers de aanpak nog volop in opbouw is. De fractie van D66 vraagt het college wel om ambtelijke capaciteit juist op een zodanige wijze aan te vullen dat er op een structurele manier kennis wordt opgebouwd en geborgd in Utrecht, want, zoals u in het statenvoorstel ook aangeeft: we zijn hier voorlopig nog wel mee bezig. Tegelijk vragen we om optimaal gebruik te maken van kennis bij andere provincies/het rijk, en de samenwerking in IPO-verband uit te nutten.
- De gevraagde 8 fte extra ambtelijke capaciteit komt bovenop de uitbreiding van 100 fte waarover afspraken zijn gemaakt. D66 vraagt zich af of er al zicht is op het volledig kunnen gebruiken van de ruimte voor de uitbreiding. Mogelijk resteert hier speelruimte, tijdelijk, waardoor er minder een beroep op het weerstandsvermogen gedaan zou hoeven te worden. Er zijn immers nog voldoende andere onverwachte uitdagingen waarvoor mogelijk ook op deze reserve teruggevallen moet worden.

Politieke opmerkingen

VVD – Juliette van Gilse

De VVD staat in beginsel positief tegenover dit voorstel. Het is goed dat er financieel ruimte wordt vrijgemaakt voor dit grote maatschappelijke vraagstuk aangezien de provincie hier een belangrijke rol in kan spelen.

- Gaat het in dit voorstel om incidentele of structurele kosten? Uit het voorstel is te halen dat de kosten meerdere jaren zullen doorlopen, moeten ze dan niet ook structureel gedekt worden? **Technische vragen**
- De VVD-fractie vraagt zich af wat de specifieke voorgenomen invulling/begroting is van de 300.000 die ter beschikking wordt gesteld ten behoeve van een werkbudget voor het programma. Waar is dit getal op gebaseerd? **Technische vragen**
- Bij elkaar opgeteld zou het IPO dan zo'n 4 miljoen per jaar te besteden hebben. Is er een overzicht te geven over wat die organisatie precies gaat doen, hoeveel mensen zij daarvoor zullen gaan inzetten en voor hoe lang wij deze verplichting aan zullen gaan? **Technische vragen**
- Daarbij heeft de VVD-fractie vragen over de post waar het bedrag uit gedekt zal worden. GS stelt voor dit uit de bestemmingsreserve weerstandsvermogen te doen. Waarom wordt dit niet uit de post onvoorzien kosten gehaald of gekeken naar ruimte binnen het begrotingsprogramma zelf? Is dat niet logischer voor een dergelijk vraagstuk wat ineens opkomt en op de korte termijn om middelen vraagt? **Politieke vragen**

SGP -

We zijn blij dat we als Staten door het college worden meegenomen in de ontwikkelingen op het stikstofdossier. We hoeven het nieuws gelukkig niet uit de krant te halen, maar krijgen dat netjes vanuit het college. Inhoudelijk maken we ons echter wel grote zorgen en daar komt bij dat we geen idee hebben wat de inbreng vanuit de provincie Utrecht is in de overleggen in IPO-verband en tussen het IPO en de minister. Het gaat om majeure thema's en wij zouden graag zien dat het college daarover vooraf in overleg treedt met de Staten om kaders op te halen waarbinnen de gedeputeerde in IPO-verband kan opereren. Dat komt de transparantie en de democratische legitimiteit wat ons betreft ten goede.

Wij hebben nog een serie vragen uit de vorige ronde openstaan. Wij zouden die graag op korte termijn beantwoord zien.

Statenvoorstel Financiële consequenties stikstof

Wij hebben een fors aantal inhoudelijke vragen. Het zou fijn zijn als deze voorafgaand aan de vergadering schriftelijk beantwoord kunnen worden, zodat we in de vergadering gericht kunnen discussiëren.

Wij zien een vraag naar forse uitbreiding van de bestaande capaciteit en daarnaast een stevige financiële ondersteuning van een interprovinciale organisatie voor ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning.

- Wij lezen dat er 5 fte zijn bijgekomen voor de vergunningverlening. Dit begrijpen wij niet. Voordat de PAS sneuvelde moesten er toch ook al vergunningen worden verleend? Waarom is daar zo veel extra mankracht voor nodig? **Politiek**
- Hoeveel vergunningsaanvragen zijn er in 2018 binnengekomen en hoeveel vergunningen zijn er verleend? Wat was toen de benodigde capaciteit voor vergunningverlening? **Technisch**
- Hoeveel vergunningsaanvragen zijn er in 2019 binnengekomen en hoeveel vergunningen zijn er verleend? Wat was toen de benodigde capaciteit voor vergunningverlening? **Technisch**
- Hoeveel vergunningaanvragen zijn er in 2020 binnengekomen en hoeveel vergunningen zijn er al verleend? Hoeveel vergunningen verwacht u in 2020 nog te verlenen? **Technisch**
- Waarom kon deze 8 fte niet opgevangen worden binnen de 100 fte die het college conform de begroting nog uit te geven had in 2020? Was de begroting dan wel robuust genoeg? **Politiek**
- In hoeverre is er overlap tussen de benodigde extra capaciteit en de opgezette Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof? **Technisch**
- Hoe was de ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning geregeld tijdens de periode dat de PAS nog overeind stond? Waarom was continuering van die bestaande ondersteuning niet voldoende voor de nieuwe situatie? **Politiek**
- Wat is de positie van BIJ12 in de ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning op het stikstofdossier?
- Kunt u ons de financiële onderbouwing van de benodigde 4 miljoen doen toekomen die u deed besluiten mee te werken aan deze programmaorganisatie? **Technisch**
- Wat moeten we ons voorstellen bij 'incidentele activiteiten of overbruggingsactiviteiten' die ons €300.000,- gaan kosten? **Technisch**
- Wij zijn het niet met u eens dat 'de meest logische dekking van deze lasten de bestemmingsreserve weerstandsvermogen'. In de spelregels in de begroting (pag. 165) staat aanwending pas als derde stap. **Politiek**
 - o Wat hebt u gedaan aan beheersingsmaatregelen (stap 1)?

Hebt u overwogen de tekorten op te vangen binnen het programmabudget (stap 2)? Zo ja, waarom is daar niet voor gekozen? **Politieke vragen**

PvdD

Het liefst ziet de Partij voor de Dieren dat de vervuiler betaald, maar omdat wij als provinciale overheid mee zijn gegaan in het wanbeleid uit Den Haag en de stikstofvervuiling mede mogelijk gemaakt hebben, zullen we diep in de buidel moeten tasten om de schade zo goed mogelijk te herstellen. Maar zolang de stikstofkraan niet dicht is gedraaid, blijft het nog altijd dweilen met de kraan open.

Met dit voorstel geven we al bijna anderhalf miljoen uit en dat is dan alleen nog maar voor proces. Wanneer kunnen we investeringsvoorstel voor natuurherstelmaatregelen verwachten? **Technisch** En we moeten nu bovendien gaan betalen voor een weer niet juridisch houdbare aanpak. Wordt er rekening gehouden met een volgende (juridische en financiële) tegenvaller? **Politiek**

Eerste termijn m.b.t. agendapunt 2.1.2 “Kamerbrief structurele aanpak Stikstof”

CDA: Ten eerste wil ik graag opmerken dat we gelukkig zijn met deze brief omdat hiermee duidelijkheid wordt geschapen over de voorgenomen aanpak van het kabinet. De onzekerheden hebben lang genoeg geduurd en de sectoren die hierdoor getroffen zijn zitten met smart te wachten op oplossingen.

In grote lijn komt de aanpak redelijk overeen met wat wij ons voorstellen bij een aanpak die zou kunnen werken. Terugdringen van de overmatige stikstofuitstoot zal zeker een positief effect hebben op de kwetsbare natuur. Hierdoor kan de natuur robuuster en weerbaarder worden. De generieke maatregelen zijn naar ons oordeel zeker positief te noemen voorzover het de totale deken/hoeveelheid stikstof (ammoniak en NOx) kan terugdringen.

Wij zijn nog wel benieuwd naar de reductieopgave waar de commissie Remkes in haar eindadvies deze maand mee zal komen.

Zoals afgesproken zijn de provincies aan zet voor de aanvullende maatregelen op gebiedsniveau voor extra kwetsbare natuur, of voor gebieden die qua ontwikkelruimte op slot zitten. Gelukkig zijn het niet alleen mooie woorden maar wordt ook aangegeven hoeveel geld beschikbaar komt.

Inzetten op een natuurinclusief areaal, dus een werkelijkheid waarin je natuur gaat combineren met andere functies. Zoals landbouw en natuur, landbouw en energie, natuur en energie en natuur en recreatie. Belangrijk punt in deze wordt wel de afwaardering van landbouwgrond. Kan GS aangeven welke (financiële) lijn hierin gevolgd gaat worden? **Politiek**

Lastig punt lijkt ons de wijze waarop een en ander juridisch geborgd gaat worden. Bij de vorige aanpak stikstof is gebleken dat MOB de zaak behoorlijk dwars kan zitten. Kan de gedeputeerde aangeven of zij hier bij de voorgestelde aanpak nog problemen voorziet (bijvoorbeeld wel of geen vergunning beweiden en bemesten)?

Kan de gedeputeerde aangeven op welke wijze de provincie omgaat met de door het ministerie gehanteerde cijfers over de stikstofdepositie? De in de brief opgenomen gegevens zijn nogal algemeen en geven alleen een beeld van de gemiddelden over heel Nederland. Het komt ons voor de bij de gebiedsgerichte aanpak de provincie dient te beschikken over gebiedsspecifieke cijfers. Zonder juiste cijfers geen goede aanpak. In de brief wordt gesproken over jaarlijkse monitoring. Kan de gedeputeerde aangeven of dit per gebied gaat plaatsvinden dan wel dat hier gebruik gemaakt gaat worden van de generieke RIVM cijfers? **Technisch**

Hier zit volgen het CDA ook de achilleshiel van de voorgestelde aanpak. Teveel wordt uitgegaan van de mogelijkheid tot het terugbrengen van de stikstofdepositie zodat voor alle N2000 voldaan wordt aan de gestelde eisen. Aangezien de stikstofdeken naar ons oordeel op sommige plaatsen te dik is om met generieke en gebiedsspecifieke maatregelen aan te pakken vragen wij ons af of dit niet water naar de zee dragen is en of het geld dat dit gaat kosten niet beter op een andere manier ingezet kan worden? Is het niet verstandiger om dergelijke gebieden af te waarderen en als gewoon natuurgebied te gaan behandelen? Wij denken hierbij aan de Hellen in Veenendaal en de uiterwaarden langs de Neder-Rijn en Lek. **Politiek**

Waar we als CDA fractie op hebben zitten wachten is de voorgestelde werkwijze bij het extern salderen. Klopt het dat de minister een vergunningstelsel voorstelt dat door de provincies beheert zal gaan worden? Indien ja op beide vragen kunt u ons dan al een voorschot geven op de werkwijze? Wat ons betreft zou de aanpak minder gericht moeten zijn op uitkopen van veehouders bij kwetsbare gebieden. Wij denken dat het veel effectiever is wanneer de middelen die nu

gereserveerd zijn voor de uitkoop van boeren ingezet gaat worden om boeren te stimuleren te extensiveren, om te schakelen naar grondgebonden veehouderij en circulaire landbouw die vooral afzet in de regio. Uiteraard dient hierbij een werkbaar en uitvoerbaar push en pull stelsel gemaakt worden maar, goed georganiseerd, zal dit meer effect hebben dan het simpel uitkopen van land en omzetten naar natuur? **Politiek**

Kan de gedeputeerde aangeven of en op welke wijze structuurverbetering van de landbouw gebruikt gaat worden in het realiseren van de aanpak. In de laatste nota over het provinciale grondbeleid was hier weinig over opgenomen terwijl wij denken dat, als er toch aangekocht gaat worden, dit ook gebruikt moet gaan worden om de landbouwstructuur in de provincie te verbeteren. **Politiek**

Aangezien de grote opgaven van de provincie Utrecht bijna allemaal plaatsvinden in grensgebieden is het van groot belang dat het natuurbeleid en de aanpak stikstof goed met onze buurprovincies wordt afgestemd. Hiermee moet voorkomen worden dat er verschillen van behandeling van bedrijven kan ontstaan. Kan de gedeputeerde aangeven of deze afstemming plaatsvindt en op welke wijze?

Technisch

De aanpak stikstof heeft grote consequenties voor vooral de boerenbedrijven. Ook in onze provincie leeft onder de boeren onzekerheid: Wat mogen of moeten we straks? Wat voor effect heeft de aanpak stikstof voor mijn bedrijfsvoering? Kan ik nog wel aan mijn financiële verplichtingen voldoen als dit allemaal werkelijkheid wordt? Heeft mijn beoogde opvolger nog wel zin om zo verder te boeren?

Natuurlijk kunnen we niet op alle vragen nu al antwoord geven maar de CDA fractie vraagt wel aan het College om hier zo snel mogelijk mee te komen zodat er geen kostbare tijd en geld verloren gaat en de boeren weten waar ze aan toe zijn.

GROENLINKS

5 miljard euro voor de stikstofaanpak, waarvan 3 miljard voor herstel en versterking van natuur. Dat klinkt mooi, maar GroenLinks vraagt zich af of wij nu niet gaan dweilen met de kraan open. Herstel en versterking van de natuur werkt niet als de uitstoot van stikstof onvoldoende aangepakt wordt en er dus nog steeds veel stikstof blijft neerslaan in natuurgebieden. Wij missen in deze aanpak dan ook nog de nodige daadkracht vanuit het Rijk.

Waar nu gesproken wordt over streefwaarden kunnen immers ook normen gesteld worden. Een streven is immers mooi, maar het ook daadwerkelijk halen in een tweede. Begrijpen wij goed dat al de streefwaarde gehaald zou worden, het voorstel slechts de helft van de reductie biedt die daadwerkelijk nodig is? 26% in 2030 in plaats van de benodigde 50%. (Bron: <https://www.wur.nl/nl/show/Inzichten-stikstofdepositie-op-natuur.htm>).

Verder vraagt GroenLinks zich af of de technische 'bronmaatregelen' die voorgesteld worden om stikstofuitstoot te verminderen bij agrariërs voldoende zullen zijn. Zo bleek in het verleden dat kostbare oplossingen zoals luchtwassers veel minder effectief waren dan gedacht (Bron: <https://www.wur.nl/nl/nieuws/Rendement-combi-luchtwassers-lager-dan-verwacht.htm>). GroenLinks betwijfelt dan ook of deze maatregelen voldoende bijdragen aan een lange termijnoplossing.

De concrete invulling van de gebiedsgerichte maatregelen blijft nog wat onduidelijk. Wordt er sturing vanuit het Rijk verwacht als het gaat om deze gebiedsgerichte maatregelen of hebben wij als provincie de volledige vrijheid om deze gebiedsgerichte maatregelen in te richten?

Deelt GS onze zorgen als het gaat om de technische bronmaatregelen met betrekking tot de effectiviteit?

De technische bronmaatregelen vragen geen omschakeling van landbouwsysteem, bijvoorbeeld naar kringlooplandbouw. Het risico dat op de loer ligt is dat de technische maatregelen als alternatief voor kringlooplandbouw gezien worden. Ziet uw college dit risico ook? En zo ja, op welke wijze bent u voornemens om dit risico te ondervangen?

Politieke vragen

PVDA

Wat betreft de PvdA is het glas half vol er worden goede stappen gemaakt om natuurherstel mogelijk te maken. Echter we zien ook nog veel onzekerheden. De PvdA maakt zich echt zorgen om de vergunningverlening.

Blijven deze straks overeind bij de rechter? En kunnen we nu echt de noodzakelijke woningbouw gaan plegen? Op 24-4 wist Nieuwsuur al te melden dat de milieuorganisaties opnieuw naar de rechter gaan, omdat zij de emissiereductie te laag vinden, bovendien zijn de meeste maatregelen op basis van vrijwilligheid. **Technische vragen**

De maatregelen gericht op natuurherstel moeten plaatsvinden: het gezamenlijk programma Natuur van Rijk en provincies, in samenspraak met andere overheden, natuurbeheerders en maatschappelijke partners. Kan gedeputeerde aangeven wat zij van de aangekondigde maatregelen vindt en wanneer ze de Staten verder wil informeren en betrekken bij het vormgeven van deze maatregelen? Kan er wel natuurherstel plaatsvinden als er maar beperkt aan emissiereductie wordt gedaan? **Politiek/Technisch**

ChristenUnie Onze fractie heeft de kamerbrief met aandacht gelezen. In de brief wordt een omvangrijk maatregelenpakket vanuit het Rijk aangekondigd met een brede inzet op alle sectoren. Wij zijn daar blij mee. Niet voor niets benadrukten wij tijdens het debat in Provinciale Staten op 29 januari jl. dat het van groot belang is om druk te houden op alle sectoren.

Daarnaast lezen wij in de brief dat de minister verwijst naar de gebiedsgerichte aanpak in de provincies. Ook dat is voor de fractie van ChristenUnie een belangrijk pijler waarop de aanpak gebouwd moet worden. Redenerend vanuit de natuurgebieden waar het uiteindelijk om draait, het gesprek voeren met de betrokken partijen in de omgeving van die gebieden. Wij zijn dan ook benieuwd hoe de opbouw naar die gebiedsprocessen nu verloopt? Begin dit jaar gaf de gedeputeerde aan (in antwoord op technische vragen van de SGP voor het debat in Provinciale Staten) dat zij verwachtte voor het zomerreces de omvang van de opgave duidelijk te hebben. Verloopt de aanpak nog volgens planning en wanneer kunnen wij de eerste resultaten daarvan zien? **Technisch**

Tijdens de informatiesessie van 22 april werd aangegeven dat de maximale stikstofreductie die met de gebiedsgerichte aanpak kan worden behaald (als we uitgaan van volledige sanering van bronnen binnen 1 kilometer en voor industrie een ruimere zone) zo'n 10% tot 15% zal zijn. Wat onze fractie betreft is het uiteraard geen optie om alle bedrijven rondom de Natura2000 gebieden te saneren, nog los van het ontbreken van financiële middelen daarvoor. Wij gaan er dan ook vanuit dat via de gebiedsgerichte aanpak minder dan 15% reductie te behalen zal zijn. Voor ons is onduidelijk tot in hoeverre binnen onze provincie de doelen vanuit natuurbescherming in zicht komen (in combinatie met de structurele aanpak in de voorliggende brief van de minister). Welk beeld heeft de gedeputeerde daar nu bij? **Politiek**

Tot slot is onze fractie benieuwd tot in hoeverre in onze provincie ingezet zal worden op uitkoop of opkoop van agrarische bedrijven? Of dat de voorkeur ligt bij het investeren in de toekomstbestendige bedrijven om zo te werken aan een nieuwe balans tussen natuur en mens?

Politiek

D66 – Marianne de Widt

Over agendapunt 2.1.2 Memo kamerbrief Structurele Aanpak Stikstof

- D66 ziet met vreugde dat er door het kabinet fors en serieus wordt geïnvesteerd in natuurherstel. Wat betekent dit alles nu precies voor Utrecht? Liggen we op schema met de provinciale aanpak? Kunnen we inzicht krijgen in het Utrechtse plan van aanpak voor de gebiedsgerichte aanpak?

Technisch

VVD – Juliette van Gilse

2.1.2 Memo Kamerbrief Structurele Aanpak Stikstof

- Ik ben verheugd om te lezen dat het Kabinet kijkt naar de mogelijkheden om de tijdelijke vermindering van stikstofdepositie door de coronacrisis in te zetten voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Is hierin ook een rol voor de provincie weggelegd? Kan de provincie iets betekenen in het tijdelijk inzetten van de vermindering van de stikstofdepositie voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen in onze provincie? **Politiek**

- Ik ben erg benieuwd hoe de provincie zou kunnen bijdragen of een rol zou kunnen vervullen in het uitvoeren van de drie voorgenomen sporen (stikstofreductie, natuurbehoud en -herstel en natuurinclusieve ruimtelijke inrichting). Zal hier een aparte statenbrief of informatiesessie over kunnen volgen? **Technisch/Politiek**

SGP - We zijn blij dat we als Staten door het college worden meegenomen in de ontwikkelingen op het stikstofdossier. We hoeven het nieuws gelukkig niet uit de krant te halen, maar krijgen dat netjes vanuit het college. Inhoudelijk maken we ons echter wel grote zorgen en daar komt bij dat we geen idee hebben wat de inbreng vanuit de provincie Utrecht is in de overleggen in IPO-verband en tussen het IPO en de minister. Het gaat om majeure thema's en wij zouden graag zien dat het college daarover vooraf in overleg treedt met de Staten om kaders op te halen waarbinnen de gedeputeerde in IPO-verband kan opereren. Dat komt de transparantie en de democratische legitimiteit wat ons betreft ten goede.

Wij hebben nog een serie vragen uit de vorige ronde openstaan. Wij zouden die graag op korte termijn beantwoord zien.

Memo Kamerbrief Structurele aanpak stikstof

Wij maken ons grote zorgen over de mogelijkheid van extern salderen die nu nadrukkelijk wordt geopend.

- Welke gevolgen voorziet u zelf door openstelling van deze mogelijkheid? **Technisch**

- In hoeverre past deze beleidsregel binnen de kaders van onze Landbouwvisie? Wij streven in de landbouwvisie immers naar extensivering, terwijl deze maatregel juist de kleinere bedrijven die financieel minder krachtig zijn de kop lijkt te gaan kosten. **Politiek**
- Welke mogelijkheden ziet u om ongewenste neveneffecten te voorkomen? **Politiek**
- In de laatste informatiesessie gaf u aan dat we maximaal 10% van de stikstofdepositie in natuurgebieden kunnen reduceren met de stikstofmaatregelen. We lezen in de Kamerbrief dat er 1 miljard uitgegeven gaat worden voor een beperking van 31,7 mol/ha/jaar in 2030. Deze twee gegevens brengen ons tot de vraag: hoe borgt u de doelmatigheid van de uitgaven die u in deze aanpak gaat doen? **Technisch**
- Wat is vanuit de provincie Utrecht ingebracht als het gaat om de vastlegging van de reductiedoelstellingen per 2030 in een wet? Heeft u hiertegen protest aangetekend? Zo nee, waarom niet? **Politiek**

In hoeverre gelden voor industriële bedrijven dezelfde uitgangspunten als voor agrarische bedrijven als het gaat over gerealiseerde capaciteit bij een vergunningsaanvraag? **Technisch**

PvdD

Fijn dat er extra geld wordt vrijgemaakt voor natuurherstel. Maar uit de Kamerbrief blijkt dat voor minder dan de helft van de reductieopgave daadwerkelijk bronmaatregelen genomen zullen worden. Eerdere saneringspogingen hebben duidelijk niet geleid tot het gewenste resultaat. Twintig jaar geleden deed minister Brinkhorst al een poging. Ondertussen zitten we nog steeds met een enorme vee- en meststapel. Ook deze door minister Schouten aangekondigde maatregelen zijn in de ogen van de Partij voor de Dieren lapmiddelen, maar lossen het probleem niet op.

Wat is de visie van GS op de aangekondigde maatregelen van de minister? **Politiek**

Wat betekenen de maatregelen voor onze provincie en wat verwacht GS dat het resultaat van de maatregelen in Utrecht zijn? **Politiek**

Neemt de provincie Utrecht ook nog zelf maatregelen? Zo ja welke, zo nee, waarom niet? **Politiek**

2.1.3 Statenbrief inwerkingtreding stikstofregistratiesysteem (Was agendapunt 3.1)

GroenLinks:

GroenLinks begrijpt dat prioriteren noodzakelijk is, zeker gezien de onzekerheid omtrent de beschikbare stikstofruimte uit het SSRS. Het is voor ons echter nog niet duidelijk waarom er is gekozen voor het verlenen van voorrang aan woningbouw in de woondealregio's. Voor het tegengaan van de woningnood zou de locatie van de te bouwen woning ons inziens namelijk niet uit hoeven te maken. Wij horen graag wat de moverende redenen zijn om voorrang te geven aan woningbouw in de woondealregio's. **Politieke vragen**

ChristenUnie

Het SSRS maakt het mogelijk de stikstofruimte als gevolg van de snelheidsverlaging toe te kennen aan woningbouwprojecten en zeven infrastructuurprojecten uit het MIRT. Op de website van Bij12 staat dat eerst de woningdealprojecten en projecten met honderd of meer woningen aan de beurt zijn. Vervolgens worden de projecten beoordeeld op volgorde van binnenkomst. Wat betekent dat voor de provincies? Is er aandacht voor spreiding van de projecten over het land, gelet op de grootste behoefte aan woningbouw? Of kan het zo zijn dat een aantal regio's op basis van de volgorde van binnenkomst veel woningen krijgen toegekend en dat andere regio's daardoor niets toegewezen krijgen? **Politiek/ Technisch**

SGP

Dank voor deze brief. We hebben hierover twee vragen:

Vraag die ik heb is welke vrijheid Utrecht heeft om te bepalen welke woningbouwprojecten voorrang hebben en in hoeverre onderhandeling en lobbywerk nodig is om meer Utrechtse wijken te kunnen vergunnen.

- Heeft de provincie Utrecht vrijheid om te bepalen welke woningbouwprojecten in de provincie voorrang hebben? **Technisch**
- In hoeverre lobbywerk zinvol om meer Utrechtse wijken te kunnen vergunnen? **Politiek**

PvdD“Het stikstofregistratiesysteem (SSRS) is een volgende stap in het mogelijk maken van nieuwe initiatieven met stikstofuitstoot.”

Is dit niet precies de fout waar we door de Raad van State op gewezen zijn? Waarom niet eerst natuurherstel voordat we weer stikstofruimte uit gaan geven? **Politiek**